

L. _____

Ministerstwo
Spraw Wojskowych
w Warszawie.

192

Wyłącznie
dla
registratury!

Poprzednie akta doty-
czące w tej samej spra-
wie

Licz. _____
Licz. _____
Licz. _____

Pilne — Telegram:

Przedmiot:

Akta pomocnicze
(podobne lub identyczne)

Licz. _____
Licz. _____
Licz. _____

Referent _____ dn _____

Po zaopiniowaniu współpracy podpisie, przesłać:

Kier. Refer. _____ dn _____

Szef Wydz. _____ dn _____

Szef Oddz. _____ dn _____
Szef Depart. _____

Przesłać celem:
zaopiniowania współpracy podpisu
Do _____

2 kpi sem.

Polecenie dla kancelarii.

Zezwalam:

Szef Szt. Gen. _____
„ Admin _____
„ Wojsk. Kontr. Gen. _____

Zezwalam:

Minister _____

Przesłano czystopisów sztuk _____

Tem samem załatwiono akt Licz _____

Przepisał:

Porównał:

Wysłał:

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Po wysłaniu czystopisu pozostaje:
Z wpływów sztuk: _____ z opinii sztuk: _____
Razem prócz koszulki sztuk: _____

Przedłożyć ponownie referentowi

dnia _____ / _____
dnia _____ / _____
dnia _____ / _____



Sprawa dostania się w ręce bolszewickie rozkazu o przegrupowaniu
z 6 sierpnia 1920r.

Działo się to na odcinku 3-ej polskiej armii stojącej na Bugu. D-wo armii było w Chełmie, d-cą był gen. Zieliński, szefem sztabu płk. Władysław Bortnowski. Otrzymawszy rozkaz Nacz. D-wa z 6 sierpnia, d-wo 3 armii zdecydowało powiadomić d-ców dywizji o jego istotnej treści. Odpowiednie rozkazy zostały wysłane do właściwych dowódców przez oficerów, samochodami ciężarowymi z eskortą drużyny piechoty.

W ten sposób 7 dyw. piech., otrzymawszy ten rozkaz, przekazać go chciała ppłk. Hozerowi (grupa operacyjna z I bryg.leg.) we Włodawie. Rozkaz wiózł mjr. Drohojowski, d-ca pułku ochotniczego z Lublina. We Włodawie, gdzie dobiegano po ciemku, płk Hozer już nie było, a miasto było zajęte przez bolszewików. Samochód ciężarowy wpadł w ich ręce. Mjr. Drohojowski został zabity, a rozkaz operacyjny, który wiózł, trafił do rąk bolszewickich.

Z przejętego przez polskie Nacz.Dow. rozkazu radiowego Budiennego i po jego odszyfrowaniu Nacz. Dow. przekonało się, że nieprzyjaciel zna zasadniczą myśl polskiego rozkazu z 6 sierpnia o przygotowywaniu uderzenia na południowe skrzydło frontu Tuchaczewskiego z rej. Lublin - Chełm.

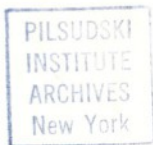
Wówczas Nacz.Dow. 10 sierpnia zdecydowało poczynić pewne zmiany w stosunku do rozkazu z 6 sierpnia, które gen. Rozwadowski ujął we własnoręcznie przez siebie napisanym rozkazie No.10,000.

Źródło: Władysław Bortnowski "Ośłona na Bugu". NIEPODLEGŁOŚĆ
(po wznowieniu) tom 3 (1951) str. 147-48.

Original work of the
No. 10.000 z 10. VII. 1920
znajduje się w kasie

4. V. 76

W. J.



389

Bardzo

Ważny

29

Poprzednie akta doty-
czące w tej samej spra-
wie

Licz. _____

Licz. _____

Licz. _____

Telegram: _____

Przedmiot.

Porządek Operacyjny Specjalny

Akta pomocnicze
(podobne lub identyczne)

Licz. _____

Licz. _____

Licz. _____

Referent

dn. _____

Po zaopiniowaniu współpracy, podpisie, przesłać:

Kier. Refer.

dn. _____

Do

Szef Wydz.

dn. _____

2 (8. VII. 1920r.

Oddz.

Depart.

Własnoręcznie pisanu przez

Przesłać celem:

zaopiniowania współpracy, podpis

Do

Gen. Romadurskiego.

z opisem.

Polecenie dla kancelarii

Zerwałam:

Szef Szt. Gen.

Admin.

Wojsk. Kontr. Gen.

Zerwałam:

Minister

Przesłano czystopisów sztuk _____

Tem samym załatwiono akt Licz. _____

Przepisał:

Porównał

Wysłał:

Po wysłaniu czystopisu pozostaje:
Z wpływów sztuk: _____ z opinii sztuk: _____
Razem prócz koszulki sztuk: _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Dn. _____ godz. _____

Przedłożyć ponownie referentowi

dnia _____

dnia _____

dnia _____

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Teza gen. Romwardarskiej

O D P I S

ROZKAZ OPERACYJNY SPECJALNY Nr.10.000 Z DNIA 10.VIII.1920r.¹⁾

z Tehtu

1) Zostają niniejszem informowani:
[przypisami na akcie]

1/NACZELNY WODZ

/-/J.Piłsudski

2/GEN.WEYGAND

/-/ Weygand

petit. wazy. 3/GEN.HALLER i JEGO SZEF
 SZTABU PUŁK.ZAGÓRSKI

/-/Zagórski Pułk.

4/GEN.LATINIK

Zawiadomiony ustnie 13.VIII.

/-/ Rozw.

5/GEN.RYDZ-SMIGŁY i JEGO SZEF
 SZTABU PUŁK.KUTRZĘBA

Czyt./-/Rydz-Smigły Gen.
 10.VIII.

6/GEN.NOWOTNY JAKO ŁACZNIKOWY
 FRONTU PŁD.

11.VIII.przez Pułk.Marjańskiego północ od tej twierdzy, wówczas coraz
 /-/ Rozw.

Rozkaz operacyjny Nr.8358/III. z dnia 6.VIII., ustalający zamiary nasze na czas najbliższy, jest mimo wszelkich nakazów najściślej poufności już dziś ogólnie znanym. Pewne dane wskazują, że i nieprzyjaciół już zna te nasze zamiary i przegrupowuje się dlatego bardziej ku północy, dążąc do odsunięcia swych głów wnych sił od tak niebezpiecznego dlań uderzenia flankowego z południa. Przygotowując silny opór na linii Bugu od BUSKA aż ku BRZESCIOWI /fortyfikacje skonstatowane/ chce przeto osłonić południową flankę swych sił głównych przed naszym uderzeniem, które zamierza paraliżować jednocześnie naporem swych grup 12.armji nacierających na Lublin przez KOWEL, WŁODZIMIERZ WOŁYŃSKI, oraz przesuwającymi bardziej ku północnemu zachodowi częściami armji 14-tej i BUDIENNEGO.

Fakty te zniewalają do pewnych zmian w zamiarach operacyjnych, które tym razem już tylko wyłącznie wprost interesowanym dowódcą przez wgląd zakomunikowanymi zostają.

I. - O ile wzmiankowane już przegrupowanie nieprzyjaciela stwierdzonem zostania i nadal podczas przesuwania się bolszewickich głównych sił na ZBGRZE-MODLIN, z tendencją obchodzenia nas na

7/GEN.SIKORSKI JAKO D-CA POŁ-
NOCNEJ GRUPY.

/-/Sikorski Gen.Ppor.

9.VIII.920.

8/GEN.KRAJEWSKI

8.VIII. /-/Krajewski Gen.

9/PUŁK.PISKOR

/-/Piskor Pułkownik

10.VIII.20.

10/GEN.NORWID

11.VIII./-/Norwid Neugebauer
Gen.Ppor.

11/GEN.KULINSKI

13.VIII./-/Kul.

12/GEN.IWASZKIEWICZ i PUŁK.KESSLER

11.VIII.przez Pułk.Marjańskiego

/-/Rozw.

13/GEN.OSNIEWSKI

14/GEN.LEŚNIEWSKI

/-/J.Leśniewski

13.VIII.-20r.

znaczniejsze nasze siły skoncentrowane
zostaną w tym północnym kierunku.

2. - 5.armja Gen.SIKORSKIEGO: składająca
się z

a/Dywizji syberyjskiej w ZEGRZU,

b/I7 Dywizji skierowanej na NASIELSK,

c/I8 Brygady 9 D ywizji, skierowanej na
SEROCK,

d/Grupy Gen.BARANOWSKIEGO /jako części Dy-
wizji Pomorskiej/ w okolicach CIECHANO-
WA,

e/i chwilowo podporządkowanej mu I8 Dywi-
zji p.Gen.KRAJOWSKIEGO w MODLINIE wraz
z całą kawalerją Gen.KARNICKIEGO, na na-
razie zadanie:

Przeszkodzić wciskaniu się dalszemu nie-
przyjaciela między MODLIN a granicę, za-
kryć możliwie linję kolejową MODLIN -ŁEA-
WA i nie dopuścić do przedostania się bol-
szewików na Pomorze. W dalszym ciągu zada-
niem tej armji będzie uderzenie na północ-
ną flankę nieprzyjaciela, częściowe obej-
ście go z północy i zepchnięcie od NARWI i
południowi.

3. - Ofenzywna grupa G en.KRAJOWSKIEGO,
która utworzoną zostanie z wzmocnionej
I8 Dywizji i całej kawalerji z chwilą ,
gdy G en.SIKORSKI całą 9 Dywizję będzie
mógł zjednoczyć u siebie, otrzyma w dal-
szym ciągu zadanie działania w ścisłej
łączności z 5 armją a potem przez OSTRO-
ŁĘKĘ na flanki i tyły nieprzyjaciela.

Pro domo:

Pułkownik PISKOR zanotuje i zarządzi wprost w 4 armji.

4. - 4 armja przetransportuje 17 Brygadę wraz z całym taborem 9 dywizji nominalnie do Warszawy, lecz w rzeczywistości do MODLINA - /dobrze obstarwić most/ do Generała SIKORSKIEGO.

W ten sposób pozostaną w armji 4-tej między DEBLINEM a KOCKIEM już tylko:

I4 Dywizja piechoty

2I Dywizja piechoty

I6 Dywizja piechoty i

½ 6-tej Dywizji piechoty z 32 p.p.

i przygotowują do silnego uderzenia stosownie do chwilowej sytuacji albo:

a/Wzdłuż WISŁY w kierunku na MINSK - KAZUSZYN

albo

b/Bardziej na wschód przez ŻUKOW - SIEDLCE.

5. - 2-ga armja przygotowuje się albo przy warjancie a/ do przejścia WISŁY bliżej WARSZAWY i uderzenia razem z 4 armją na OKUNIEW, lub przy warjancie b/ do sforsowania WISŁY pod RYCZYWONEM, ulżenia przez to akcji 4 armji, oraz współdziałania z nią przez OSIECK na MINSK.

6. - 3-cia armja składająca się obecnie z

7-mej Dywizji,

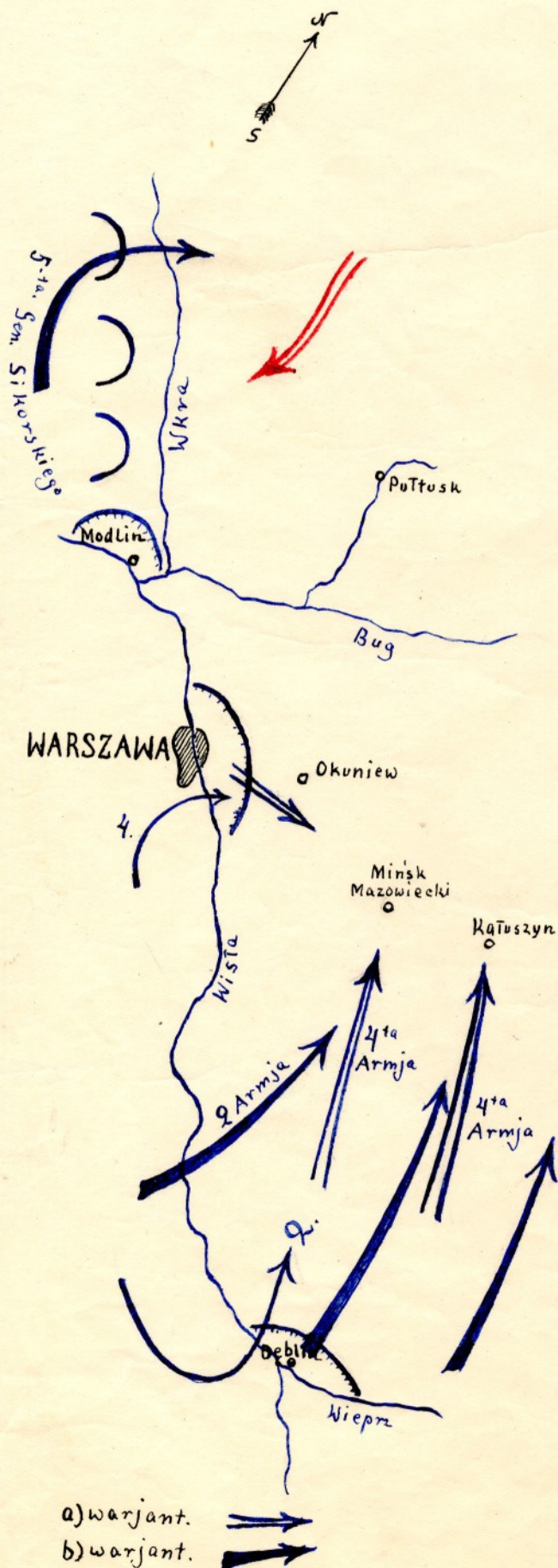
Grupy BAŁACHOWICZA,

3 Dyw. Leg. i

I Leg, oraz

jedn. Brygady Jazdy

musi jaknajdłużej krótkimi uderzeniami rozbijać nieprzyjaciela przechodzącego przez BUG w okolicy WŁODZIMIERZA WOZYŃSKIEGO i dalej ku północy. Ponieważ koncentracja 3-ciej i I-szej Dywizji Leg. w okolicach CHEŁMA - REJOWCA nie będzie mogła być ukończoną przed 14-tym, więc do tego czasu należy wyzyskać wszelką okoliczność by zniszczyć wroga. - W dalszym ciągu zadaniem 3-ciej



artylerja, 6 bat., lotnicy

15. wieczór lub

16. rano początek !

12 godz. potem tanki!

Jazda ROMILA ucześcić
się BUDIENNEGO.

Kierunek główny OSTROW

Kdt.: 13. cały dzień DĘBLIN

14. cały dzień w jeź-
dzie /Lublin/

15. znów Dęblin.

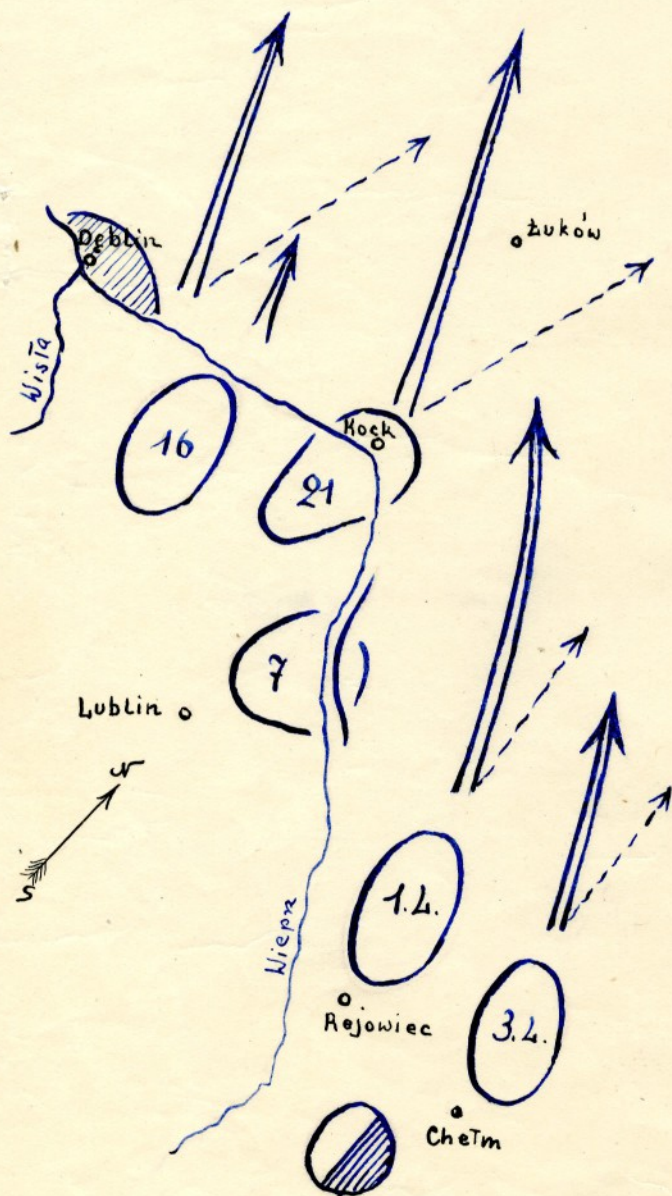
armji będzie współdziałanie energiczne w kierunku na PARCZEW lub nawet BIAŁĄ, schodami między WIEPRZEM i BUGIEM.

7. - Zadaniem frontu południowo-wschodniego Gen. IWASZKIEWICZA jest zakrycie całej Małopolski włącznie po KRYKOW nad BUGIEM aż do DNIESTRU i granicy RUMUNSKIEJ.

Wobec charakteru wojsk ukraińskich, które wzmocnione zostaną ich 6-tą Dywizją odtransportowaną niebawem od 3-ciej armji na południe, należy żądać od nich przedewszystkiem zakrycia defenzywnego południowo-wschodniej części MAŁOPOLSKI po linię PŁOTYCZA - BRZESZANY - BÓBRKA włącznie.

Należy zmuszać ich do wytrwania i nie dozwalać opuszczania odcinków na STRYPIE, gdyż wtedy rozszerza się zańadto front na DNIESTRZE i umożliwia łatwe przedostanie nieprzyjaciela na POKUCIE.

Grupa manewrowa 6-tej armji, to jest 12 -ta i 13-ta Dywizja oraz z 5-tą ze Lwowa musi łącznie z podporządkowanymi głównymi siłami jazdy w okolicy SOKALA przy pomocy pociągów pancernych i gruciołowych mieszanych, /pociąg pancerny i jeden bataljon lub dwa z armatkami na pociągach również zakrywać całą przestrzeń od Włodzimierza WOŁYNSKIEGO po ZBOROW. Tworząc dwie lub trzy dywizyjne grupy w okolicy: ZŁOCZOWA lub BUSKA i KAMIONKI STRUMIŁOWEJ oraz grupy jazdy w okolicy SOKALA i zostawiając we LWOWIE jako stałą załogę już tylko Brygadę MACZYŃSKIEGO, można będzie przy trochę aktywniejszem postępowaniu łatwo napadać zawsze dwoma grupami następujące lub wciskające się głównymi drogami kolumny nieprzyjacielskie. Wyzyskanie kolei, lotników etc. może znacznie ułatwić to zadanie.



Gr. Kawal. 12. rano.

STR. 5.

Reszta 6-tej Dywizji, znajdująca się obecnie w BRODACH, musi być corychlej zastąpiona 5-tą Dywizją, a ta 6-ta wycofaną do LWOVA jako strategiczna rezerwa Naczelnego Dowództwa.

Dla odpowiedniejszego wyzyskania wszystkich środków obrony, również D.O.G. Lwów zostaje podporządkowany zupełnie Dow. frontu Generała IWASZKIEWICZA.

Tworzenie grupy węgierskiej - tymczasem legjonu - w okolicy NADWORNEJ, a może wkrótce zebranie większych sił węgierskich w okolicach KOŁOMYJI będzie forsował Generał ROMER, dla przyszłego wsparcia naszego najpóźniejszego skrzydła.

8.VIII.

/-/Rozwadowski

Zgodność z oryginałem stwierdza
dnia 12.V.1925r.



LAUBANSKI
Podpułkownik.

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]